

בעזה"ת

קונטרס

אמירה נעימה

דברי תורה

שנשמעו מאת

כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א

שבת קודש

פרשת נח

תשפ"ד לפ"ק

יצא לאור ע"י

מכון מל אורות

להוצאת ספרי רבוה"ק מסקאליע

שנת תשפ"ה לפ"ק

קונטרס זו וכל ספרי רבותינו הק'
ניתן להשיג

בבית המדרש בית יצחק סקאליע
1335 - 48th Street
Brooklyn, New York, 11219

(718) 686 - 0543

בעזרה"ת

שבת קודש פרשת נח

תשפ"ד לפ"ק

קידושא רבא

לכבוד לידת נינת כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א

בת הרב אברהם צבי ראב"ן שליט"א, התן הרב אריה ליבוש גאלדבערגער שליט"א, חדב"ן הוד"ן לה' כי טוב כי לעולם חסדו. בספה"ק בן פורת יוסף וזל"ק, והקשה כשנולד עוד דור שהוא המשך לאבותינו הקדושים זי"ע ועכ"י, צריכים לתת שבח והודאה להשי"ת. כי לא דבר פשוט הוא לזכות לקיים מצות פריה ורביה. רק כשמן השמים מזכים, שיין לקיים מצות פריה, שהיא מצוה ראשונה שבתורה. ואא"ז כתב אריכות גדול בהלכה בענין מצות פריה ורביה, הן בספה"ק מקור הברכה (מצוה א'), והן במה שגשאר בכת"י"ק.

[ובנוסף לזה שלא הרגו נח, היו לו נסים בכניסתו לתיבה, כי גם כשהתחילו המים לירד, לא נכנס לתוך התיבה עד שדחפוהו המים, ועד אז עמד נח איתן מאמין ואינו מאמין.]

וכמו שפירש אא"ז המגיד הק' מזלאטשוב זצוק"ל (הובא בספה"ק אוהב ישראל בפרשתינו) דברי רש"י, שנח היה מאמין ואינו מאמין, כיון שאילו היה מאמין בודאות שתבוא

והקמתי את בריתי אתך ובאת אל התבה אתה ובניך ואשתך ונשי בניך אתך. פירש"י והקמותי את בריתי, ברית היה צריך על הפירות שלא ירקבו ויעפשו ושלא יהרגוהו רשעים שבדור.

כתב אא"ז בעל תולדות יעקב יוסף

ואילנות, בהמות חיות ועופות, לפני שברא אדם הראשון, ומדוע לא ברא אדם הראשון שהוא תכלית הבריאה תחלה.

והגם שחז"ל (ב"ד ח' א') נתנו טעם לדבר, שאם לא זכה אומרים לו יתוש קדמך, הדבר עדיין נראה קצת פלא, שנראה כאילו ברגע האחרונה של בריאת העולם, חטף הקב"ה לברוא את האדם, כאשר באמת האדם הוא התכלית והמכוון של כל הבריאה.

ונקדים יסוד גדול שאמר אא"ז זצוק"ל כשנכנס לבית החולים בשעת חוליו. ואז שאלו אותו, מה השיעור שישתוקק האדם לחיים, והשיב אא"ז כל זמן שיכול לברך ברכה, יש לו להשתוקק לחיים.

הרי שכל חיי האדם הם כדאים כדי לברך את ה'. ואם כן כל מה שנברא בעולם נברא בברית של ברכה, היינו לתכלית זאת, שהאדם יברך את ה', ויאמר שהכל נהיה בדברו, וכשאוכל פת יש גם ברכת המזון שהוא דאורייתא.

ועל כן כשהיו צדיקים מדור הקדום מברכים ברכה, היה נראה בשעת הברכה

מבול, בכח האמונה שלו, לחוד היה ממשיך את המבול].

ונראה לי דחדא תליא בחברתה, וברית אחד לשניהם, דאיתא בריש תענית (ה:): בימי רב שמואל בר נחמני הוי כפנא ומותנא, אמרי היכי נעביד וכו', אמר רבי שמואל נתפלל אכפני, דאי יהיב הקדוש ברוך הוא שובע לחיים הוא דיהיב, שנאמר (תהלים קמ"ה ט"ז) פותח את ידיך ומשביע לכל חי וכו'.

נמצא אתי שפיר, שאם נותן בריתו על הפירות שלא ירקיבו ויהי שובע, על כרחך מוכח שלא יהרגוהו רשעים שבדור, דכי נותן שובע לחיים הוא דיהיב, דאם לא כן, למה להם השובע כלל, ואתי שפיר דאקדמיה, עכל"ק.

אופן ב. עוד יש ליישב דקדוקן של הבן פורת יוסף, מדוע הקדים רש"י ענין כריתת ברית על פירות לפני הכריתת ברית שלא יהרגוהו.

ויש להוסיף על דברי קדשו, דהנה בשעת בריאת העולם הקדים הקב"ה לברוא כל העולם כולו, העשבים ודשאים פירות

שלהם, רגש פנימי של הודאה להשי"ת.

ונמצא שכל פרי שבעולם נברא עם ברית של ברכה. דהיינו תכלית, שהאדם יברך את ה' על הפרי ההוא, ובלי הפרי שהאדם יברך את ה', אין לו על מה לחשוך לחיים, וכדברי אא"ז.

ובזה יובנו דברי רש"י היטב, שתחלה היה ברית על הפירות שלא ירקבו, ואחר כך היה שלא יהרגוהו הרשעים, שאם אין לו פירות, מדוע צריך שלא יהרגוהו, הלא כל תכלית החיים הוא שיכול האדם לברך להשי"ת ולומר ברכה, ודו"ק היטב.

וברוך זה נראה לי בעז"ה לפרש דברי רש"י בתחלת פרשתינו, שכתב, אלה תולדות נח נח איש צדיק, הואיל והזכירו סיפר בשבחו שנאמר זכר צדיק לברכה. ויש לפרש, הואיל והזכירו סיפר בשבחו, היינו השבח שהיה נח משבח להקב"ה, שנאמר זכר צדיק לברכה, היינו השבח הברכה שהצדיק מברך להשי"ת.

נמצא שבלי פירות, אין תכלית לחיי האדם, כי תכלית האדם הוא לברך בברכה את ה', ואצל צדיקים מדור

הקדום, מ'האט נישט סתם אפגעפלעפעל'ט א ברכה', אלא ברכו כל ברכה בכוונה וברגש.

ובזה יתיישב הטעם שאדם הראשון נברא לאחר שנבראו כל שאר הנבראים. כי כל העשבים והפירות נבראו לפני בריאת האדם, דכיון שהיו כולם מוכנים, כולם המתינו לברכת אדם הראשון, שיברך עליהם שהכל נהיה בדברו, ושאר ברכות, ודו"ק.

ובכל נינה שנולדה צריכים לתת שבח להשי"ת שיש עוד המשך של דורות מאבותינו הק' צוק"ל. ובפרט שהיא נכדה להרב ליבוש שליט"א, אשר מוסר כל חייו להכניס יראת שמים בלבנות בני ישראל ולחנך הילדים.

ושמה נקראת על שם אשה צדקנית, שעברה על מלחמת העולם השניה, ואפילו הכי נשארה בבחינת הואיל והזכירו סיפר בשבחו, לשבח להקב"ה ולהתחזק בדרך הישר, ולבנות ביתה אחר החורבן הנורא.

וכשנתחתן הרב ליבוש, היינו בביתם,

והיו שם הבאבע והזיידע. וראיתי דהגם והשי"ת יעזור, שנזכה כולנו להואיל
 שעברה במלחמה, וראתה איך שנרקבו והזכירו סיפר בשבחו, ולזכר צדיק לברכה,
 ונתאפשו הפירות, החזיקה בדרך ה' וימלא ה' כל משאלותינו לטובה, ובא
 להקים בית ישראל הכשר. לציון גואל במהרה בימינו, אמן.

סעודה שלישית

ששמר השבת בדור, והיה זה שקיים כל הדור ההוא.

את האלקים התהלך נח, שהקב"ה מתנהג עם מי ששומר שבת, שמוחל לו על כל עונותיו.

ומענן שבת קודש, יש 'פוילישע חסיד'ישע ווארט' בספה"ק שפתי צדיק וזל"ק, ברש"י ז"ל יש דורשין לשבח ויש דורשין לגנאי, בדורו היה צדיק כו', בדורו של אברהם לא היה נחשב כו'. ופלא מי שהקב"ה מעיד עליו צדיק תמים, למה ימעטו בזכותו [הלא כל התורה כולה, היא לראות בצד הטוב שבכל דור, ולראות הצד זכות, ומדוע בכאן יש דורשים לגנאי].

יש לומר שזהו עיקר שבח של צדיק תמים, מה שפועל להטות אף הגרועים להשי"ת, כדכתיב (תהלים ק"א ו') הולך בדרך תמים הוא ישרתני, זהו שירות של לפעול תמימות ושלמות בלב הברואים, והוא היה מוכן לזה בדורותיו, ועל כן כשנאבדו היו גנאי למנהיג הדור. מה שאין כן אברהם אבינו ע"ה, היה הצדיק הדור, ופעל הרבה לאין שיעור.

אלה תולדת נח נח איש צדיק תמים היה בדרתיו את

האלקים התהלך נח. איתא בווה"ק (ח"א נח:) נח נח, ניחא לעילאין וניחא לתתאין. ובספה"ק פירשו הכוונה על שבת קודש (עי' תפארת שלמה בפרשתינו, ועוד).

וזהו אלה תולדות נח, היינו התולדות של שבת קודש, הוא נח איש צדיק, כדאיתא בגמרא (שבת ק"ט:), כל המשמר שבת כהלכתו, אפילו עובד עבודה זרה כדור אנוש מוחלין לו.

תמים היה בדורותיו, כדאיתא באור החיים הק' (בראשית ב' ג') וזל"ק, שהשבת הוא המקיים העולם כל ששת ימים, ואחר עבור ששת ימים יבא שבת אחרת ויחיהו ויקיימהו עוד ששת ימים אחרים, ולך לדעת כי מציאות השבת בעולם הוא קיומו שמקיימים אותו כי אם אין מקיימים שבת אין שבת וכו', ולך לדעת כי מיום ברא אלהים אדם לא חסר העולם דבר המעמיד צדיק יסוד עולם שהוא שומר שבת וכו', עכל"ק.

וזהו תמים היה בדורותיו, שנח היה זה

וכמבואר בכתבי האריז"ל (עי' פע"ח שער השבת פ"א) שיש סדר של הכנה לשבת, החל מהרחיצה בחמין, שעל ידי זה מתרחצים מקליפת נוגה, ואחר כך טבילה במקוה, שאז מתרחצים מקליפת יותר קשות, עד לקבלת שבת שהאריז"ל היה יוצא ומקבל שבת על פני השדה. ואצל אא"ז הבעש"ט זצוק"ל היו הבהמות מגביהים רגליהם ועומדים על שני רגלים לקראת קבלת שבת (בית אהרן, בא).

כאשר שמעתי מפ"ק זקני מו"ר ז"ל קול ה' חוצב' להבות' אש' (תהלים כ"ט ז) סופי תיבות שב"ת, שבשבת קודש נחצב להבת אשר בכחו להאיר מכל חשכות אדם שעבר עליו כל ימי החול, כי חוצב ונבדל צד הטוב מהרע, עכל"ק.

נמצא דעל ידי שבת קודש, יכולים להתהפך לבריה חדשה, כאשר כבר הזכרנו מאמרם ז"ל, שאפילו עובד עבודה זרה כדור אנוש מוחלין לו, בכח קדושת שבת.

וכל איש ישראל שהוא שומר תורה ומצות, כשנכנס קדושת השבת, מרגיש השתנות, ומרגיש משהו אחרת מימות החול.

רמז מוסר יש בזה לכל איש ישראל שיש בו עוד מענין טוב ורע, יש מי שנכשל בקנאה או בתאוה או משאר מדות רעות, ועל ידי מדה מתחייב ח"ו להשטף כמו במבול, ויש בו ניצוץ טוב, כגון נדיבות או תורה הק' או מדת חסד בגופו, אשר בזה מוצא חן בעיני השי"ת.

כאשר שמעתי מפ"ק זקני מו"ר זצוקללה"ה שיש לכל אחד מישראל איזה ניצוץ מציאת חן בעיני השי"ת, ואת הוא קיומו.

צריך לראות שחלק הטוב יתגבר על הרע לפעול ולהטות גם מה שנתקרב בו מיראת שמים לשוב לתקן, ואם יישן ולא ייגע בזה שיתהפך להיות כולו טוב, דורשין אותו לגנאי וכו'.

ובעולם הזה בקל יוכל להשיג אל לבו צד הטוב, כמו שהוא רחוק מהחטא בענין שהוא טוב בו, למה יגרע במדה שירד בו, ועד מתי ישלוט יצרו בו להכשילו.

ובכל כניסת שבת קודש יוכל לכנוס באהבה ותשוקה שיתהפך לבריה חדשה [וזה על ידי שעורכים שבת כסדרה,

לעשות בימי החול, וגם לא לטייל עם חבירו לשאול אותו, איך היה העבודה בשבוע שעברה, ומה אתה מתכוון לעשות בהמסחר שלך בשבוע הבאה,

והגם שאין זה עבירה גסה, כמו ח"ו מי שנוסע ב'קאר' בשבת ח"ו, אפילו הכי גם זה אסור, ועל ידי זה, בשבת נעשה כבריה חדשה, והבן.

בדרך אנב, אזכיר קושיא חזקה ששמעתי מבני ישראל

שליט"א. הנה, פסק הרמב"ם (הלכות תשובה פ"ג הלכה א'-ב) כל אחד ואחד מבני האדם יש לו זכיות ועונות, מי שזכיותיו יתירות על עונותיו צדיק, ומי שעונותיו יתירות על זכיותיו רשע, מחצה למחצה בינוני, וכן המדינה, אם היו זכיות כל יושביה מרובות על עונותיהן הרי זו צדקת, ואם היו עונותיהם מרובין הרי זו רשעה, וכן כל העולם כולו, אדם שעונותיו מרובין על זכיותיו מיד הוא מת ברשעו וכו', וכן כל העולם כולו אם היו עונותיהם מרובין מזכיותיהן מיד הן נשחתין, שנאמר וירא ה' כי רבה רעת האדם וכו'.

והוא פלא, שהרמב"ם כתב הלכה

באים לבית המדרש, ומתפללים לכו נרננה ולכה דודי, בחום ובהתלהבות, כמו הקהלה הקודש שלנו, ואחר כך באים לבית, עם שני המלאכים, ואומרים שלום עליכם, ואצלינו נהוג שלא לומר הקטע צאכתם לשלום.

וראיתי מלפני זמן ארוך בספה"ק, שהמלאכים עולים לשמים בעשן של נרות שבת, וכמו אליהו שעלה בסערה השמימה (מלכים-ב', ב' א'), וכמו המלאך שראה מנוח (שופטים י"ג כ"א). וצדיקים היו יכולים לראות בתוך העשן של הנרות, כל מה שעתיד להיות בשבוע הבאה (עי' אמרי פינחס, שער השבת, אות י"ח).

ומי יוכל לשכוח, איך שאא"ז זצוק"ל היה מביט הבטה חזקה על הנרות שבת כשהתחיל לקדש, ואחר כך פתאום עלה השחור שבעין, והיה נראה רק לובן העין, ואז סגר עיניו והמשיך קידוש.

וגם הדיבור בשבת צריכה להיות אחרת מהדיבור בימות החול, כמו שמפורש בשלחן ערוך (אור"ח סי' ש"ו סעיף א') שלא יהא דיבורך של שבת כדיבורך של חול, שאסור לדבר על אודות מה שמתכוון

קין מה שלא היה בקרבנו של הבל, והוא מה שאמרו חז"ל (יומא עא): מאי משמע דהאי שש כיתנא הוא, אמר רבי יוסי ברבי חנינא, דאמר קרא בד, דבר העולה מן הקרקע בד בד, ומורה על עולם האחדות, כמבואר בספה"ק ליקוטי תורה להרה"ק בעל התניא זצוק"ל (בראשית).

ועל דרך זה יש ענין נפלא בספה"ק עירין קדישין מהרה"ק מרוזין זצוק"ל (בפרשתינו) וזל"ק, וקשה איך דורשין לגנאי אחר שכתוב שהיה צדיק תמים. אך ידוע למי שיודע וכן הוא האמת, שיש שתי מיני נשמות צדיקים הנשלחים מעולם העליון לעולם הזה, ונקראים בספרי מקובלים נשמת קין ונשמת הבל.

האיש שנשמתו מנשמת הבל נקרא זכה, וכל מה שעושה עולם הזה לפי מדריגתו מקובל מקובל וטוב ויפה בעיני כל [וכמו דאיתא במשנה במסכת אבות (פ"ג מ"י) שהאדם צריך להיות נוח לשמים ונוח לבריות], וגם מי שיש לו איזה ניצוצות מנשמה זו, יתקבלו דבריו ומעשיו על אנשי ביתו ועל שאר בני אדם, כל אחד לפי הניצוצות שבו,

למעשה, שאם עונות העולם הם רוב, מיד הם נשחתים. וקשה, הלא כרת הקב"ה ברית שלא יביא מבול עוד לעולם, ואיך כתב הרמב"ם הלכה למעשה, שאם העולם רובו עונות, מיד הוא נשחת, והוא פלא, וצ"ע.

אופן ב. פירש"י בדורותיו, יש מרבתינו דורשים אותו לשבח, כל שכן שאילו היה בדור צדיקים היה צדיק יותר, ויש שדורשים אותו לגנאי, לפי דורו היה צדיק, ואילו היה בדורו של אברהם לא היה נחשב לכלום.

בפתח דברינו נקדים מה שנזכר בכתבי האריז"ל, שכל הנשמות מקורם בעיקר לשני שרשים, שורש קין, ושורש הבל.

והנה, תחלת הקלקול שהרג קין להבל, היה משום שקין הקריב קרבן של פשתן שהוא מין זרע גרוע (רש"י בראשית ד' ג' ד"ה מפרי), והבל הביא קרבן מבכורות צאנו, והקב"ה קיבל קרבנות של הבל ולא קרבנו של קין, וזה חרה לקין, ויקם ויהרוג את הבל.

ויש להעיר שהיה צד מעלה גם בקרבן

שיהיה כלי מוכן לעבודת ה' תמיד, ושירומם נשמתו מעלה מעלה, וכל העולם קבלוהו למלך, כמאמרם ז"ל (ב"ר מ"ג ר').

אבל נשמת נח היתה מנשמת קין הנקרא לא זכה, ותיקון השלמות לנשמה זו היא שיהיו כל בני דורו לנגדו לרודפו, וכל מעשיו הטובים לא יטבו בעיניהם.

ולזה הרמז (בראשית ו' ח) ונח מצא חן בעיני ה', בעיני ה' דייקא ולא בעיני הבריות, ונשמה זו שולחים לדור שאין להם חלק מנשמתו, ולזה הם תמיד לנגדו.

וזה שלימות אמיתי ותיקון לנשמה זו, כשמעצמו יתגבר לעבודת ה', ובצל שד"י יתלונן, ולזה אמר ויסגור ה' בעדו, שאנשי דורו רצו להורגו שלא ישרו מעשיו הטובים בעיניהם (ב"ר ל"ב ט"ו).

ועל זה רמזו חז"ל (יבמות סג.) זכה עזר לא זכה כנגדו, כי להצדיק שבו נשמת הבל הנקרא זכה, כל העולם הם לעזר לתומכו, שכל אשר יעשה ישר בעיניהם ומשתוקקים להתחבר אליו ולומדים ממעשיו לילך בדרכי ה'.

וכולם עוזרים לו לתקן שלימותו שנשלח עבורו לעולם הזה.

והצדיק הגדול שיש לו ניצוץ מנשמה זו, ישלחוהו לדור שיש לו חלק מניצוץ נשמתו הקדושה, ולזאת כולם מתאווין להתחבר אליו ומשבחים מעשיו הטובים, ועולה למדרגה היותר גבוהה ורמה מסיבת בני דורות העוזרים לו בכל דבר. והנה נשמת אברהם אבינו היתה מנשמת הבל (ליקוטי תורה האריז"ל, וירא), ומצא חן ושכל טוב בעיני אלקים ואדם.

[ועל ידי טובו וחסדו של אברהם אבינו, היו הכל חפצים בקרבתו, ועל ידי החסד שלו, היה צינור של השפעה לבני דורו, ואהלו היה פתוח לד' רוחות העולם, והכל רצו לבוא אליו, לשמוע דבריו, לאכול באהלו, לברך ברכה ראשונה וברכה אחרונה, כיון שהיה משורש הבל, שהכל עוזרים לו וחפצים בקרבתו.]

ואפילו בני חת אמרו לו נשיא אלקים אתה בתוכנו (בראשית כ"ג ו'), ולזה זכה גם לגייר כמה אנשים, כמו שכתוב (בראשית י"ב ה') ואת הנפש אשר עשו בחרן, שכלתה נפשם להתחבר אליו ולעזור

וזהו שאמרו במדרש (ב"ר ל"ז ג) ויחל נח איש האדמה, שנעשה חולין, שלא בא עוד לשלמות מדריגתו ולתיקון האמת, כחולין שצריך עוד לתקון, עד המקרה עם חם בנו, שאז נתעלה בשלמות התיקון, שהיה עלייה גדולה לנשמתו הקדושה, ברוך ה' לעולם אמן ואמן, עכל"ק בתוספת ביאור.

ולדברי קדשו מובן הטעם שכל מה שעשה נח, לא מצא חן בעיני הבריות, וכל מה שאמר, אמרו הם להיפוך, הוא אמר שיהיה המבול, והם אמרו שלא יהיה מבול. וכל הדברי מוסר שאמר לא מצא חן בעיניהם.

והיה עומד וכמה מסמרים ובונה תיבה לק"כ שנה, חוץ משבת, כי נח היה שומר שבת (עי' אור החיים הק' בראשית ב' ג'). ובנה התיבה, ששלש מאות אמות ארכה, וחמשים אמה רחבה, ושלשים אמה קומתה, ואל אמה תכלנה מלמעלה. ועל הכל הקינטוהו ורבו עמו.

והגם שנה הצדיק פעל תיקון גדול בעשיית התיבה, וכדאיתא בספה"ק ליקוטי שושנים מהרה"ק ר' משה צבי

אבל הצדיק שבו נשמת קין הנקרא לא זכה, כל העולם עומדים לנגדו להקניטו, ודבריו וכל מעשיו הטובים לא ישרו בעיניהם, ואינם רוצים להתחבר אליו, ואדרבה רודפים אותו לצערו, ובזה יש עלייה ותיקון לנשמתו כשמעצמו ירום למעלה, ולזה נשלח.

וזה היש דורשין לגנאי, שבדורו של אברהם אבינו לא היה נח נחשב, שאז לא היה תיקון ועלייה לנשמתו, שדור אברהם אבינו לא היה לנגדו.

וזה רמז הפסוק, וישאר אך נח, איש פשוט, רצה לומר שאחרי שהמבול שטף כל האדם, ולא נשאר איש שיהיה לנגדו לצערו ולהקניטו, לזאת נשאר נח איש פשוט במדריגתו הקודמת, ולא הלך עוד מעלה מעלה.

[ויש להוסיף עוד בביאור הפסוק, שנח היה בעצם איש בדד, שכל ימיו כל עבודתו היתה באופן של בדידות בבחינת 'אך נח', כי מעולם לא היה מי שיעזור לו כי הכל הקניטוהו, וכל עיקר התעלותו היתה על ידי שלא קבלו דבריו, ונשאר בדד בלי עזר וסעד, ולכן נאמר בו וישאר אך נח.]

ומסופר על הרה"ק בעל אבני נזר זצוק"ל (הובא בספר אביר הרועים, אות פ"ו), שאמר על עצמו, שאם היה דר ביער, היו ענפי האילנות רודפים אותו ומתקוקטים עמו [עיי"ש שביאר בדרכו בקודש איך שזה שייך לשורש נשמתו]. וזה הגם שהאבני נזר היה ממש מהגדולים ביותר, אשר אין כדוגמתו. אפילו הכי, נראה שהיה משורש קין, ובחינת כנגד, ועל כן הכל התקוטטו עמו ורדפו אותו.

וכן מצינו בישעיה הנביא, שנרדף על ידי מנשה המלך, ואחר שנבלע בתוך הארז נהרג על ידי המלך (עי' יבמות מט:), וזה לא היה ח"ו מצד גרעון מעשיו, אלא שמסתמא היה חלק מישעיה הנביא שהיה משורש קין, שהתיקון שלו, הוא לסבול יסורים.

ויוצא לנו מדברינו, שלפעמים יש אדם כזה, שכל מה שהוא אומר אינו מתקבל בעיני הבריות, וכל מה שהוא עושה, אומרים לו ממש להיפוך, ואינו נושא חן בעיני בני אדם ואין דבריו נשמעים לא בבית ולא בחוץ. ולא דוקא שזהו משום שהוא עשה איזה דבר רע, אלא זה יכול להיות מחמת שהוא משורש קין, וזה

מסאורין זצוק"ל, שבתבת נח"ש, אותיות ש"ן שייכות להקדושה, ואות ח', שייך להסטרא אחרא. ובתבת סמא"ל אותיות א"ל שייכות להקדושה, ואותיות ס"מ שייכות להסטרא אחרא.

ובעשיית התיבה, בירר נח אותיות הקדושות מסמא"ל נח"ש, שהרי מדות התיבות שלשה מאות אמה אורכה, היינו אות ש', וחמשים אמה רחבה, היינו אות נ', שלשה אמה קומתה, היינו אות ל', ואל אמה תכלנה מלמעלה, היינו אות א'.

ונשאר אותיות חס"מ ששייכים להסטרא אחרא, ועל זה נאמר כי מלאה הארץ חמ"ס.

והגם שנח עשה תיקון גדול כזה, לא קיבל שכר על כך, ולא מצאו עשיותיו חן בעיני הבריות, אלא הקניטוהו וציערו אותו.

וגם כשנכנס לתיבה רצו להורגו, וכשכבר נכנס להתיבה שלו, ואיחר מזונות לארי פעם אחת, הכישו הארי ונעשה בעל מום ונפסל לעבודה. כי כל עבודתו היה בבחינת קין.

עוד יוצא לנו מדברי קדשו של הרה"ק מרוזין זצוק"ל, שעיקר התיקון של נח שהוא בבחינת קין, ההיה במעשה חם, שהוא ברית מילה בחינת יסוד, כי עד שלא נתקלקל על ידי חם, לא הגיע לשלימות תיקונו. כי עיקר השפעה לעולם הזה, הוא על ידי מדת יסוד, שהוא קו האמצעי, כתר תפארת יסוד ומלכות, ולכן הגיע נח לתיקונו, על ידי היסורים שסבל בענין הברית על ידי חם בנו, והבן.

להשלמת הענין נזכיר כמה נקודות שנתבאר בשער הגלגולים להאריז"ל. מבואר בדברי קדשו (הקדמה ל"ד), שיש שלשה נשמות שהם משורש הבל והם נרמזים בשמו של משה, שהוא ראשי תיבות מ'שה וגם ראשי תיבות מ'ים, כי משה הוא בחינת חסד, כדכתיב (שמות ב' י') מן המים משיתוהו. ש' ראשי תיבות ש'ם בן נח, ה' ראשי תיבות ה'בל.

ובמה דכתיב (שמות ג' ב') וירא מלאך ה' אליו בלבת אש מתוך הסנה, נתקן בחינת הבל שבמשה, ומשה לאחר מראה הסנה היה במדריגה אחרת ממה שהיה לפני הסנה.

שמוכרח לסבול היסורים הללו הם התיקון שלו.

ויש בן אדם, שהוא אהוב בעיני הכל, וכל דבריו נשמעים, וכל מה שהוא עושה נושא חן בעיני בני אדם, וזהו פשוט מצד שהוא משורש הבל.

והעולם חושבים, שנשמת הבל הוא מסטרא דחסד וכולו טוב, אבל נשמת קין הוא מסטרא דדינא וכולו רע.

אבל המעיין בשער הגלגולים להאריז"ל יראה שבאמת אינו כן, כי מבואר שם (הקדמה ל"א) ששורש הבל הוא מכתף ימין, ושורש הבל, מכתף שמאל. ויש נשמות קין מסטרא דחסד ונשמות קין מסטרא דדינא, שהם רע גמור, ויש נשמות קין שהם בחינת הטוב שבקין. ויש נשמות הבל, שהם בחינת רע שבהבל.

ומעתה יש לפרש דברי רש"י, שיש דורשים לשבח ויש דורשים לגנאי, כיון שנח היה משורש קין, ובשורש קין יש חסד שבקין ודין שבקין, והדורשים לשבח, דורשים על החסד שבקין, והדורשים לגנאי, דורשים על הדין שבקין, והבן.

שם) אז ישיר משה, אז כשראה הנס עלה בלבו שישיר שירה. כי כשיש השפעת חסדים בבחינת הבל, צריכים לשיר ולהלל להשי"ת.

וזהו סוד תקיעת שופר, אשר תקיעת שופר בחינת הבל, שהוא המילוי של שם ס"ג, והוא לתקן ההבלים (עי' פע"ח שער השופר פ"א), היינו ההבלא דלכא, שיהיה אשה ריח ניחוח לה'.

והבאנו בשם הרה"ק מרוזין, מה שכתב רש"י, שאילו היה בדורו של אברהם, לא היה נחשב לכלום, כיון שנח היה משורש קין, ואברהם היה משורש הבל. ולדרכנו יש לבאר על דרך זה דברי המדרש (בר' ל' ט') שאילו היה בדורו של משה לא היה צדיק, כי גם משה היה משורש הבל, והבן.

והשי"ת יעזור, שאלו שהם בבחינת קין, יגיעו לתיקונם, על ידי שמאמינים שיגיעו לשלימות כשסובלים הצער והיסודים שמגיעים עליהם. ואלו שהם בבחינת הבל, בודאי ניקל להם להתעלות מתוך העזר והסעד שיש להם, וכמו אברהם אבינו, שהיה אש של חסד לעזור לבני אדם.

ואיתא עוד שם, שגם שת היה משורש הבל, והלל ושמאי שניהם היו משורש הבל, אלא שהלל היה מסטרא דחסד של הבל, ושמאי היה מסטרא דגבורה, ואותיות שמא"י הם אותיות ש"ם של שם בן נח, ואותיות א"י הם אותיות שם א'דני' שנפגמו על ידי הבל, וצריכים תיקון, כמו דכתיב (בראשית ד' ט') אי הבל אחיך.

ונמצא שמשה היה בחינת הבל, וגם הלל היה בחינת הבל. והנה בהרבה סידורים, ובכללם הסקאליער סידור נדפס על פרשת והיה אם שומע, נדפס השם ע"ב, ושם נדפסים ביחד, השמות מה"ש, והשם לל"ה, שהם שמות המסוגלים לרפואה, והם שמות החזקים של השם ע"ב, ולדרכנו מובן, כי מה"ש אותיות מש"ה, לל"ה אותיות הל"ל, שניהם משורש הבל.

והנה, הבל מורה על בחינת השפעת חסדים וניחותא, ועל כן הִלֵּל משורש הבל שהוא לשון הִלֵּל והודאה, אודה ה' ככל לבב.

וגם משה הוא בבחינת שיר ושבח להקב"ה, כמו שנאמר (שמות ט"ו א', ורש"י

וכן נזכה להיות שומר שבת כהלכתה, והוא יראים שלא יחללו שבת קודש ח"ו, ואפילו עובד עבודה זרה כדור אנוש מוחלין לו, ומי שיכול, יש לו ללמוד הלכות שבת, אינו צריך להיות הכל בבת אחת, אלא מעט מעט בכל יום. כי היו יהודים חסידים, שכל עוד שלא למדו הלכות שבת, לא היו מניחים ידיהם, כי ועל ידי שבת קודש נזכה להיות בריה חדשה, ולכל השפעות טובות בשמחה ובטוב לבב, וימלא ה' כל משאלותינו לטובה, ובא לציון גואל במהרה בימינו, אמן.

אחר הבדלה

מעמד התימות שטר קבלה שלא לדבר בשעת תפלה, על ידי אנ"ש שיחיו

מזל טוב מזל טוב מזל טוב. השי"ת
 יעזור, שאנחנו בחוץ לארץ
 משתתפים ומצטערים בצרת ישראל,
 כנסת ישראל, נפשות ישראל, שנפלו
 לאלפים.

ומבקשים מהשי"ת שיקבל הקרבן הקטן
 שלנו, קרבן עולה שכולו תקטר לה,
 שנוכל לזכות לראות נסים ונפלאות בטבע
 ולמעלה מן הטבע, שיפסקו צרות ישראל
 בכל העולם כולה, ויתבטלו הגזירות
 קשות ורעות ואכזריות, ונזכה לראות
 ישועת ישראל בקרוב, וימלא ה' כל
 משאלתינו לטובה ולברכה.

אין דבר יותר גדול מתפלה. וכמו שכתב
 הרה"ק בעל באר מים חיים זצוק"ל
 בספה"ק שער התפלה (מבוא השער),
 שבעקבתא דמשיחא אין שום כח כי אם
 כח התפלה. והתפלה היא הדבר היחידי
 שיכולים להאחז בה.

תוכן קצר

קידושא רבא

ד"ה הודו, זכיה מן השמים לקיים מצות פריה ורביה.
 ד"ה והקימתי, כשיש ברית על הפירות, ממילא יש הבטחה על חיים.
 ד"ה אופן ב. כל דבר שבועולם נברא לתכלית, להביא את האדם לברך את ה'.

סעודה שלישיית

ד"ה אלה, על ידי שמירת שבת נעשים בריה חדשה, ומקיימים העולם כולו.
 ד"ה בדרך, קשה איך אפשר שתקנס מיתה על דור שרובו חיים, הלא הבטיח הקב"ה שלא ישוב לשחת העולם.
 ד"ה אופן ב. מי שהוא משורש הבל, תפקידו לחיות חיים נעימים, והוא וכל מה שעושה מתקבל על הבריות. מי שהוא משורש קין, תפקידו לחיות חיי בדידות ורדיפות, וכל מה שעושה, אינו מוצא חן בעיני הברואים.
 ד"ה להשלמת, משה והלל שניהם משורש הבל.

אחר הבדלה

ד"ה מזל, הזכיה הגדולה של הקבלה שלא לדבר בשעת התפלה.

רמיזא דחכמתא

[בראשית ר' י']

ויולד נח שלשה בנים את שם את חם ואת יפת:

ויולד נח שלשה בנים ראשי תיבות ונש"ב בגימטריא משי"ח.

ללמדנו, שהדרך שנוכה לביאת משיח, הוא על ידי שגם בארץ קשה ובזמן קשה של עקבתא דמשיחא, כשהחושך יכסה ארץ, והנסיונות מתגברים מידי יום ביומו, ואפילו הכי ימסרו בני ישראל נפשם לחנך בנים נאמנים לה' ולתורתו על טהרת הקודש, על ידי זה נזכה לביאת משיח צדקינו במהרה בימינו, אמן.

ליבאי באורייתא

[ההלים צ' ג']

תשב אנוש עד דכא ותאמר שובו בני אדם:

הנה, ימי חנוכה הם ימים המסוגלים לתשובה, כדאיתא בספה"ק לבאר מה שאמרו חז"ל (שבת כא): פתילות ושמנים שאמרו חכמים אין מדליקין בהן בשבת מדליקין בהן בחנוכה, פתילות ושמנים, מרמז לנר ה' נשמת אדם, וגם נשמות כאלו שאינן נדלקות בכח קדושת השבת, מדליקין בהם בחנוכה, שמתעוררים ושבים בתשובה בחנוכה.

והנה, הסוגיא דחנוכה הוא במסכת שבת דף כ"א. ויש לרמז בעז"ה תש"ב אותיות שב"ת, אנוש עד דכ"א, נוטריקון דף כ"א, כלומר במסכת שבת דף כ"א טמונהסוד התשובה, היינו בכח מצות נר חנוכה.

דוֹלָה וּמְשָׁקָה

פניני אמירה נעימה ב'יודיש'

נח הצדיק:

עס שטייט אין די הייליגע ספר עירין קדישין פון דער הייליגע רבי ישראל פון רוזין זכותו יגן עלינו, א מורא'דיגע זאך. אלע יודישע נשמות שטאמן בעיקר פון צוויי נשמות - די צוויי זון פון אדם הראשון, קין און הבל.

די נשמות וואס שטאמען פון הבל, אלעס גייט זיי גוט, יעדער האט זיי ליב, און וואס זיי טוהן געפונט ליבשאפט אין די אויגן פון מענטשן, און יעדער איז מסכים צו וואס זיי זאגן.

די נשמות וואס שטאמן פון קין זענען פונקט פארקערט, אלעס גייט זיי שווער, קיינער האט זיין נישט ליב, וואס זיי זאגן, זאגן אנדערע מענטשן פארקערט.

און דאס איז טאקע זייערע עבודה, צו פארטראגן א לעבן פון דינען דער אייבערשטער, כאטש זיי געפונען נישט ליבשאפט ביי מענטשן, און מ'קריגט זיך כסדר מיט זיי, און מ'דינגט זיך אויף וואס זיי זאגן.

זאגט זי הייליגע רוזינער. אברהם אבינו שטאמט פון הבל, און נח שטאמט פון קין.

וועגן דעם אלע גוים האבן ליב געהאט אברהם אבינו, און אים מכבד געוועהן, און ער האט געקענט אריינברענגן אראבער אין זיין געצעלט, און זיין מקרב געוועהן צו די וועגן פון דער אייבערשטער א.א.וו.

אבער ביי נח איז געוועהן פארקערט, ער האט געבויט א תיבה פאר 120 יאר, און די גוים האבן געלאכט פון אים, בשעת ער האט זיך געמוטשעט. ער האט זיי געווארענט אז דער אייבערשטער גייט ברענגן א מבול, האבן זיי געזאגט אז ער איז א אלטע שוטה, א.א.וו.

און סוף כל סוף, ווען ער האט געענדיגט בויען די תיבה, אין איז אריין, איז ער געביסן געווארן דורך אל לייב ווייל ער האט פארשפעטיגט זיין עסן.

דאס אלעס, ווייל נח האט געשטאמט פון קין, אין מיט די אלע צרות און יסורים, האט ער געטוהן זיין תפקיד, צו סובל זיין די צרות מיט אמונה און געדולט.

דוֹלָה וּמְשִׁקָּח

מיט דער הקדמה האב איך פארשטאנען וואס די הייליגע צדיק, **רבי אברהם פון סאכאטשוב זכותו יגן עלינו**, די מחבר פון **ספר אבני נזר**, האט זיך אמאל אנגערופן "ווען איך וואלט געוואוינט אין וואלד, וואלטן די בלעטער און די ביימער מיר גע'רודפ'ט". זעהט זיך אויס, אז זיין נשמה האט אויך געשטאמט פון קין, איז זיין עבודה געוועהן דורך צו מאכן די שוועריקייטן אין יסורים, אין יעדער פלאץ ווי ער איז געוועהן.

[סעודה שליטת]

וְנַחַ מְצֵא חֵן בְּעֵינֵי ה':

פרשת בראשית ענדיגט זיך מיט דער פסוק, אז נח האט געפונען ליבשאפט אין דער אויגן פון די אייבערשטער.

שטייט אין די **הייליגע ספר שפתי צדיק**, פון דער הייליגע רבי פון פילץ זכותו יגן עלינו. די ווארט 'נח' ווייזט אויף די מנוחה פון שבת.

כאטש א יוד האט שלעכטע מדות, ד.מ. קנאה שנאה און תאוה, אבער יעדער יוד האט אין זיך כאטש איין גוטע פינק - איין גוטע מדה, וואס געפונט ליבשאפט ביים אייבערשטער.

די עבודה איז, צו צופלאמן דער פינק פון גוטסקייט, אז עס זאל אינגאנצן איבערנעמן די מענטש, און פאבעסערען זיינע אלע אנדערע שלעכטע מדות. דאס קען מען אויפטון מיט די כח פון שבת קודש.

דאס איז טייטש, ונח, אין די טאג פון שבת, מצא חן בעיני ה', קען מען געפונען אין זיך די גוטע פינק וואס געפונט ליבשאפט אין די אויגן פון דער אייבערשטער, און עס פארשפרייטן אויף די גאנצע מענטש.

ברענגט ער א רמז בשם זיין הייליגע זיידע, **די הייליגע חידושי הרי"ם** זכותו יגן עינו, אין קבלת שבת זאגט מען קול ה' חֲצַב לְהַבֹּת אֶשׁ' סופי תיבות שב"ת. להבות אש איז טייטש פלאמען פון פייער, אין שבת קודש קען מען נעמן די הייליגע פינקן, און מאכן פון זיי פלאמן פון פייער.

[סעודה שליטת]

